Regăsire

Noapte de Paști, de sărbătoare, de Înviere,
Ne chemi din nou sub scutul tău cu mângâiere,
De ceva timp am fost îndepărtați de Casa Sfântă,
Din voia celui rău, ne-a fost oprită.

Tu, Fiu Ceresc, primit-ai să fii om,
S-alungi păcatul strămoșesc și demon,
Sub Crucea Ta venim azi fără frică,
Iartă-ne iar, cu bunătatea Ta nemărginită.

Căci fără brațul tău ocrotitor
Suntem atât de slabi și muritori,
Primește ruga ființelor smerite
Și fii păstorul omenirii rătăcite.

Noapte de Paști, noapte luminoasă,
Pătrunde iar în fiecare casă,
De taina Învierii, sufletul se-ncântă
Vino în viața noastră, Lumină Sfântă.

A. Mureșan
2021

Daruri de Paști prin campania socială

Dăruiește celor Nevoiași

În urma Campaniei sociale de Paști, în data de 23 aprilie parohia noastră a oferit 70 de pachete pentru persoanele de la Centrul pentru vârstnici din localitatea Luna de Jos, comuna Dăbâca, județul Cluj. De asemenea, au fost oferite 30 de pachete unor vârstnici din parohia noastră aflați în situații dificile.

Programul Slujbelor

Luni-Vineri:
ora 8:00 - Sfânta Liturghie
ora 18:00 - Vecernia

Duminica și în sărbători:
ora 9:00 - Utrenia
ora 10:00 - Sfânta Liturghie
ora 18:00 - Vecernia

Taina Sfântului Maslu:
Vinerea - ora 9:00

Sfințirea mică a apei:
Prima miercuri a lunii - 9:00

Pomenirea morților:
Sâmbăta - ora 9:00.

*

Date de contact preoți:

Preot paroh: **Cristian Baciu**
Tel: 0743075672
E-mail: csmbaciu@yahoo.com

Preot: **Florin-Cătălin Ghiț**
Tel: 0744299938
E-mail: florincatalinghit@gmail.com

*

PAROHIA ORTODOXĂ SFÂNTA TREIME
STR. BISERICII ORTODOXE NR. 10, CLUJ-NAPOCA
CIF: 5909428
CONT IBAN:
RO76RNCB0106026611160001

BISERICA DIN DEAL

FOAIA LUNARĂ A PAROHIEI ORTODOXE SFÂNTA TREIME DIN CLUJ-NAPOCA

Strada Bisericii Ortodoxe, nr. 10, Cluj-Napoca, http://bisericasfantatreimecluj.ro/ | An II, Nr. 5, Mai, 2021

HRISTOS A ÎNVIAT!

†ANDREI

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului
și Clujului
și Mitropolitul Clujului,
Maramureșului și Sălajului,

„Pământul nostru-i scump și sfânt, că el ni-e leagăn și mormânt!”[1]

Ca și grâul, după spusa Sfântului Apostol Pavel (*I Corinteni* 15, 35-42), trupurile sunt puse în pământ pentru a renaște la o altă modalitate de existență. Și apoi înmormântarea Domnului Iisus Hristos și Învierea Sa din morți au pentru creștini o valoare arhetipală.

Tradiția noastră de două mii de ani are o mare valoare. Sufletul îți cere să ai un mormânt al celor plecați, lângă care să te reculegi, să pui o lumânare și o floare, să-ți dai seama că faci parte dintr-un șir nesfârșit de oameni minunați care-ți dau încredințarea că nu ești suspendat într-un vid, ci că faci parte dintr-un neam. Vizitarea cimitirului Bellu din București sau a Cimitirului Central din Cluj-Napoca îți pot prilejui din punct de vedere spiritual și educativ o liniște sufletească.

Sfântul Mormânt din Ierusalim, mormintele celor dragi, la care ne cere Sfântul Sinod să medităm în acest an, ne duc cu gândul la Învierea Domnului și, apoi, la învierea noastră a tuturor. Meditând la mormintele celor dragi, realizăm dimpreună cu Coșbuc că pământul pe care călcăm este un pământ sfânt: *„Pământul nostru-i scump și sfânt, / Că el ni-e leagăn și mormânt; / Cu sânge cald l-am apărat, / Și câte ape l-au udat / Sunt numai lacrimi ce-am vărsat”*[2].

Când Domnul Hristos Cel înviat din morți va reveni, când toți morții vor învia, lumea întreagă se va îmbrăca în nestricăciune și va avea o altă strălucire nebănuită acum. Părintele Dumitru Stăniloae ne spune că *„lumea își va descoperi atunci deplin frumusețea nu numai pentru că va fi poleită de o lumină mai presus de orice lumină, dar și pentru că lumina aceea va face arătate toate frumusețile ei ținute sub întuneric de patimile omenești și de tulburarea introdusă în ea de aceste patimi”*[3].

Gândindu-ne la toate acestea, la Învierea Domnului Hristos, la învierea în viitor a tuturor oamenilor, la strălucirea nouă pe care o va primi toată creația, vă dorim sărbătorile Paștilor cu pace, ne rugăm lui Dumnezeu să înceteze pandemia și vă zicem din tot sufletul: Hristos a înviat!

(Fragment din *Pastorala la Învierea Domnului* - 2021)

1 George Coșbuc, *Poezii*, Editura Steaua Nordului, Constanța, 2007, p. 157.

2 George Coșbuc, *op. cit.*, p. 157.

3 Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *op. cit.*, p. 396.

Petru Maior

Dr. Alin-Mihai Gherman

La 14 februarie 1821 se stingea din viață, în vârstă de 65 de ani (s-a născut în jurul anului 1756), cel mai tânăr din grupul de cărturari ardeleni numit îndeobște Școala Ardeleană, care ilustrau o mișcare națională de emancipare politică și culturală. Era fiul protopopului greco-catolic de Iclod (Mureș) Gheorghe Maior și nepot al episcopului Grigore Maior. După studii efectuate la Târgu Mureș, Blaj și Viena (unde s-a specializat în teologie și filosofie). La terminarea studiilor a fost pentru câțiva ani profesor la Blaj, ulterior fiind numit preot în Reghin și protopop al Gurghiului. Din 1809 până la moartea sa a funcționat ca revizor crăiesc (referent și corector) al cărților românești tipărite în tipografia Universității din Pesta.

Spre deosebire de alți reprezentanți ai Școlii Ardelene, ale căror lucrări au rămas în manuscris, fiind tipărite doar după moarte (unele așteptându-și chiar și astăzi tipărirea), a avut șansa ca, în calitatea de revizor al cărților românești imprimate în tipografia universității budapestane să își vadă tipărite o mare parte din scrierile sale încă în timpul vieții, aceste cărți având un impact deosebit atât asupra contemporanilor, cât și a generațiilor care i-au urmat. Trei volume de omiletică bisericească (*Propovedanii*, *Didahii* și *Prediche*) ilustrează din plin punctul său de vedere, conform căruia preotul trebuie să fie în aceeași măsură un ecou al problemelor cu care se confruntau enoriașii în viața lor zilnică dar, în același timp, și un îndrumător al acestora. Câteva traduceri de texte economice sau medicale (cu învățături pentru cultivarea pomilor, a viței de vie, despre bolile epidemice și contagioase și chiar despre extragerea zahărului din mustul tuleielor de porumb), dovedesc accentul pe care îl punea pe răspândirea cunoștințelor științifice practice între conaționalii săi.

În calitatea sa de revizor al cărților tipărite la Buda în tipografia Universității din Pesta (pe atunci cele două localități, aflate față în față pe malurile Dunării, încă nu se uniseră) a colaborat la redactarea *Lexiconului de la Buda* (apărut după moartea sa, în 1825), în vederea căruia a publicat un proiect de ortografie românească cu litere latină (până atunci se folosea scrierea chirilică) și un cunoscut *Dialog pentru începutul limbei române între nepot și unchi*, care a fost reprodus și în *Lexiconul de la Buda*.

Dar textele care au avut cel mai larg ecou între contemporani și generațiile următoare au fost *Istoria pentru începutul românilor în Dachia* (1812) și *Istoria bisericei românilor* (1813) însoțite de câteva broșuri în care răspundea criticilor care i s-au adus. În concepția sa istorică, el pleda pentru continuitatea românilor în nordul Dunării (pe care îi considera autentici continuatori ai romanilor), pentru originea latină a limbii române, militând pentru o purificare a ei de elementele străine (slave sau de alte origini) și, atunci când nu existau cuvinte moștenite din latină care să denumească diferitele noțiuni, pentru împrumutul acestora din limba latină sau din alte limbi romanice.

Petru Maior a fost colaborator la redactarea celebrului memoriu al românilor din Transilvania numit *Supplex libellus Valachorum* (Cartea de revendicări ale românilor ardeleni), înaintat în 1791 de episcopul ortodox Gherasim Adamovici și cel unit, Ioan Bob, Curții de la Viena. Și-a subsumat întreaga activitate unei permanente lupe pentru ridicarea poporului său. Căci, pentru el, orice activitate intelectuală trebuia să fie destinată atât luminării cât și emancipării propriului său popor, căruia nu i se recunoștea, pe atunci, conform legislației medievale a Transilvaniei, dreptul de cetățenie egal cu al celorlalte etnii din Transilvania.

Sărbătorile Paștilor, la români

Ne pregătim de una din cele mai importante sărbători ale calendarului creștin. Știm că are vârsta creștinătății însăși, pe care o definește. Este, poate, un moment potrivit să ne uităm în urmă, la formele pe care le-a îmbrăcat, în istorie, la români, așa cum le-a văzut un străin, în trecere prin capitala României, la 1870-1873; culorile și accentele particulare sunt, parcă, astfel mai evidente. (Ioana Bican)

„Săptămâna Mare este, cu precădere, un răstimp de grele încercări. Noapte după noapte, bisericile sunt înțesate de credincioși care, trebuie să recunosc, dovedesc multă sârguință în mărturisirea credinței. Bineînțeles că locul duhnește a usturoi, iar oamenii sunt livizi ca niște stafii, căci un post care ține șase săptămâni începe să-și spună cuvântul, însă acest fapt nu face decât să sporească efectul. În Vinerea Patimilor, desfășurarea evenimentelor este cu adevărat impresionantă. Bisericile sunt atunci pline de bărbați și femei purtând lumânări aprinse, iar ceara care curge pătează hainele și rochiile celor din jur. Și în curțile bisericilor sunt o mulțime de oameni, căci este limpede că nu au loc cu toții înăuntru. Cei de afară stau fie ghemuiți pe undeva, fie în picioare, în grupuri unde se fumează nelipsitele țigarete. După un timp, un clopot începe să bată, iar apatia generală se transformă în agitație. Țigaretele sunt aruncate, se aprind lumânările și toată lumea rămâne în picioare. În scurtă vreme, din biserică este scoasă o cruce uriașă, în spatele căreia se află preoții și oamenii dinăuntru, într-un lung șir. Cei de afară se alătură, așezându-se în urma lor, și, astfel, cu pași înceți, în timp ce dă glas unei cântări nespus de triste, mulțimea înconjoară de trei ori sacrul edificiu. După aceasta, crucea este dusă înapoi în biserică și totul ia sfârșit. În ziua Învierii se ține slujbă mare la Catedrală, la care ia parte de obicei și principele, împreună cu membrii importanți ai Curții. Obiceiul vine din timpuri imemoriale, iar principele Carol, deși papistaș neabătut, îl urmează în continuare. Paștele se prelungește și în zilele de luni și marți, interval în care nimic nu se poate cumpăra sau vinde. Este totdeauna un prilej de sărbătoare, iar datina nu este legată cu nimic de legile unei igiene riguroase. Plimbările sunt acum de două ori mai încântătoare, căci a venit primăvara și toată lumea poartă veșminte mai ușoare. De altfel, moldo-valahii știu pe deplin cum să se bucure de o sărbătoare; în orice caz, nimic nu știrbește bucuria petrecerii. În general, în după-amiaza zilei de Paști se ține un spectacol la Teatru, iar seara are loc un mare bal...” (James William Ozanne, *Trei ani în România, 1870-1873*, trad. din engleză de Iulia Vladimirov, București, Humanitas, 2015, p. 133-134).

Notă: După cum se poate remarca, descrierea este exterioară, obiectivă dar lipsită de participarea empatică a observatorului (de altă credință) la esența evlaviei celor pe care-i caracterizează, cu accente critice și satirice evidente. Astfel de descrieri pot ajuta pe credincioșii ortodocși să conștientizeze anumite aspecte ale propriului comportament care lasă de dorit, prea tributar uneori unor obișnuințe care nu au nimic de a face cu genuinul credinței creștine și cu atât mai mult al Ortodoxiei.